

de leer-
rk tot aan den
ook de verster-
t u k.
de historische
tot zijn hoogste
heft het bedacht
hij werk tot aan
e i t e l j k e
de hoogste rijk-
erkste expressie
sedert Pinkster-
; want het sym-
och het feit zelf
symbool; het
h de inhoud

de Openbaring
oor den christen
de weelde, die
oben. Dus krijgt
fantasie is nu
veest is en mag
deren langs den
inspanning en
den, want waar
rijheid; de vrij-
EN-aardig ont-
in den levens-

rijp voor pink-
werkt, tege-
erbeelding. Die
in veel te smal
sch, die is ook
nen is van allen.
p de tafel van
moet op Pink-

maar over de
en blik werpen
ten met synthe-
— ze zijn het
hen niet: wees
K. S.

mut te bewijzen
ven door Prof.
ng eens opnieuw

DE SCHRIFT

WERELD

en vandaag de
ciaal werk, dat
mlang verricht
streden als aan-
illige kerk. Jo-
oorden: En als
ereld overtuigen
in oordeel; van
van gerechtig-
en gij Mij niet
erste dezer we-

Heiland samen

gen Geest.
als er letterlijk
betekent: één
met name om
de aanduiding
assistentie te
val is dus een
een advocaat.
concreet geval
waarin hij op-
nnen in het al-
nands belangen
ieren. En wan-
Geest. Dien Hij
deet aanduidt.
ods zaak
woordigt

Heiland, dat Hij
en van gerech-
telijk over dat
verbekend. Het
hablone-achtige
buiten de kerk
ie van hen uit-
aar zo indruk-
le in hun stem
t. Maar in den
allermint vaag-
wil moeten we
j de Israëlieten
de wereld dach-
e met alles wat

er in en er op is. Dat alles was voor hen een schoon harmonisch geheel. Dat was voor hen de wereld of de kosmos. Maar de Israëlieten zagen alleen mensen als ze dit woord hanteerden¹⁾. Voorts moet men er acht op geven, dat dit woord in deze toespraak van Christus tot zijn apostelen een zeer speciale kleur ontvangt. Om dat te zien behoeft men alleen maar na te gaan wat Christus tot zijn discipelen sprak. Hij hield hun immers dit voor: Indien de wereld u haat, weet dan, dat zij Mij eer dan u gehaat heeft. Indien gij van de wereld waart, zou de wereld het hare liefhebben, doch omdat gij van de wereld niet zijt, maar Ik u uit de wereld uitgekozen heb, daarom haat u de wereld. Indien men zich nu goed realiseert op welke feiten en gebeurtenissen Christus het oog had, toen Hij deze woorden sprak, worden ze volkomen duidelijk. Men vraag zich slechts af: Welke wereld heeft dan Christus gehaat? Uit welke „wereld“ heeft Christus zijn discipelen uitgekozen? De vraag stellen is het antwoord ontvangen! Die wereld was natuurlijk de Joodse wereld. Dat was de enige wereld waarmee Christus tot op dat ogenblik in aanraking gekomen was.

Ja, onze Heiland heeft het over het Jodendom van zijn dagen. Dat wil zeggen: over het goddeloze volk van God, over de afvallige kerk! Dat blijkt ten overvloede uit wat Hij verder zegt. Terwijl Hij steeds zijn oog op de door Hem genoemde wereld gevestigd houdt, zegt Hij immers ook dit nog: Zij (d.w.z. de mensen, die tot de wereld behoren waarover Ik sprak) hebben Mij vervolgd, zij zullen ook u vervolgen. Indien Ik niet gekomen was en tot hen gesproken had, zij zouden geen zonde hebben, maar nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde. Voorts voorspelt Christus, dat deze lieden zijn discipelen uit de synagogen zullen werpen en menen Gode een heiligen dienst te bewijzen, als zij de navolgers van Christus zullen doden. De wereld waarover Christus spreekt huist dus in de synagogen en deelt daar de lakens uit en ze zal zich uitsloven om door het vermoorden van de christenen den God van Abraham, Izak en Jakob een dienst te bewijzen! Zie, dit alles overwegend kan men tot geen andere conclusie komen dan deze: De Here Christus duidt met het woord wereld het Jodendom van zijn dagen aan. Het Jodendom, dat, hevig „orthodox“ en hartstochtelijk zwoegend om de wet volkomen te houden, toch, of liever: juist daarom, van God afviel. Straks zal zijn Hoge Raad (door Bengel eenmaal als de combinatie van synode, theologische faculteit en hoogste Gerechtshof getypeerd) op grond van Gods Woord Gods enigen Zoon vervloeken en veroordelen! Ja, die Joodse wereld, die zo radicaal van God afgevallen kerk, dat is de wereld waarover Christus spreekt.

En nu verzekert Christus, dat de Parakleet, Dien Hij zenden zal, die wereld zal „overtuigen“ van zonde, gerechtigheid en oordeel. Dat woord „overtuigen“ heeft al heel wat misverstand gewekt. Want het roept een geheel andere voorstelling in ons op, dan Christus met zijn woord bij ons wilde wekken. Wij denken bij „overtuigen“ immers aan een werkzaamheid waardoor we iemand zó bewerken, zó'n invloed op zijn denken, zijn geest uitoefenen, dat hij van harte onzen kijk op de zaken, onze gedachten en meningen overneemt en als de zijne aanvaardt. Als iemand door ons overtuigd wordt, bezwijkt hij voor de kracht van onze argumenten of wordt hij gegrepen door ons woord en geeft hij zich gewonnen aan wat we zeiden. Maar zólk een overtuigen wordt hier door Christus niet bedoeld. Hij spreekt alleen maar over een werkzaamheid, een spreken, dat bestaat in een aanvoeren van bewijzen, een tonen van feiten zó veel en zó sterk, dat ze voor iederen eerlijken onbevangevener behoorden meer dan voldoende, ja, eenvoudig verpletterend zijn en de werkelijkheid en waarheid van wat gezegd werd met absolute zekerheid aantonen. Of de mensen op wie zich deze overtuigende werkzaamheid richt zich laten overtuigen wordt evenwel door dat woord niet gezegd. Dat wordt in het midden gelaten. Het is best mogelijk dat ze zich verzetten en koppig neen blijven zeggen tegen wat hun met zoveel bewijsmateriaal en met zo onweerstaanbare kracht werd gezegd en getoond²⁾.

Als nu de Parakleet komt, zal Hij dus met 'n afdoend bewijsmateriaal op de wereld afgaan. En wát Hij dan bewijzen zal, waarvan Hij haar overtuigen zal, voegt onze Heiland er onmiddellijk aan toe. De Parakleet zal de wereld met grote klaarheid en onontkoombare evidentie laten zien, dát zij zondig is en welke grote zonde zij permanent bedrijft. En daarbij zal Hij tonen, welke de door God geëiste gerechtigheid is en waarin zij bestaat. En ten slotte zal Hij haar duidelijk maken, hoe ontzaglijk zwaar Gods oordeel is dat op haar neerkomen zal en dat het onafwendbaar naderbij komt, ja, in feite reeds gekomen is. In sobere strakke, maar tegelijk geweldige zinnen noemt de Here Jezus het bewijsmateriaal, dat de Heilige Geest gebruiken zal, met welke concrete klacht Hij de wereld zal aangrijpen.

Allereerst zal de Heilige Geest de wereld haar zonde laten zien. Welke is die? O neen, niet corruptie, gemeenheid, haat, liederlijkheid, wreedheid, beestachtigheid. Die zijn bij de eigenlijke, de kardinale zonde niet meer dan lichte overtredingen! Neen, want het eigenlijke, het zwaarste kwaad is het niet geloven in Jezus Christus. Dat is

de grootste gruwel welke in de wereld ooit kan gevonden worden. In Jezus Christus heeft God immers het allerhoogste en allerbeste wat Hij was en had aan zijn volk gegeven. Hij gaf in Hem immers Zichzelf en al zijn liefde en genade. En kan er nu iets in de wereld gevonden worden dat slechter en schandelijker is, dan het niet geloven in Jezus Christus, dat is: het wegstoten en verachten van den Zoon Gods? Indien Ik niet gekomen was, sprak de Heiland een ogenblik tevoren, en tot hen, tot de Joden, gesproken had, zij zouden géén zonde hebben. Maar nu, nu Ik metterdaad gekomen ben en tot hen heb gesproken, nu hebben zij geen voorwendsel voor hun zonde. Dat wil zeggen: Al wat zij aan kwaad hebben gedaan in hun verdorven leven is niets vergeleken bij dat ééne onuitsprekelijk slechte en krankzinnige, dat zij in Jezus Christus niet hebben geloofd!

Maar de Heilige Geest zal aan deze wereld ook op indrukwekkende wijze tonen wat de ware gerechtigheid is, de gerechtigheid, welke God vraagt en goedkeurt. Over „gerechtigheid“ hadden de Joden, die afvallige kerk, den mond vol. Ze wisten daarvan alles af. En ze deden hun uiterste best om die gerechtigheid te volbrengen. Zo maakten zij zich immers acceptabel bij God! Jezus van Nazareth kende en had naar hun overtuiging van die gerechtigheid niets. Die was één en al ongerechtigheid. Daarom hadden ze Hem ook in Gods Naam vervloekt.

PINKSTEREN.

Wie op Pinkster door een valsche preekmethode te volgen of te begeeren, de ontwikkeling der kerk tegenstaat, die staat den Pinkstergeest zelf tegen.

Vericaarlooze punten zijn speciaal de Pinkster-programpunten van den Heiligen Geest: kerk, ambt, wettige successie, profetie, binding door den Geest aan de letter, zuivering ter wille der wereldroeping, tucht, gemeenschap in de waarheid, en — ambt aller geloovigen.

Moge de Pinksterprediking weer spreken over haar eigenlijke thema.
K. S.

Maar zie, nu zal de Heilige Geest, Gods zaakwaarnemer — en ook die van Christus! —, komen. En Die zal nu aan de wereld met onweerspreklijke duidelijkheid tonen welke de ware gerechtigheid is, de gerechtigheid die God vraagt en die Hij dus ook goedkeurt. Want Hij zal die tonen in Jezus Christus. En prachtig is de wijze waarop, naar Christus' woord, de Parakleet dat straks zal doen. Hij zal namelijk de wereld confronteren met Christus' hemelvaart. Die hemelvaart is een machtig gebeuren! Zij betekent niet minder dan dit, dat God zijn Zoon Jezus Christus verheerlijkt, Hem opvoert tot de hoogste glorie in zijn wijf heelal.

Daarom is die hemelvaart ook een goddelijke verklaring, dat al wat Jezus Christus in zijn leven hier op aarde heeft gedaan alléén maar goed, volkómen goed, is geweest. Dat wil dus zeggen, dat God van onzen Heiland door diens hemelvaart publiek verzekering doet, dat Hij niets dan gerechtigheid, loutere, pure gerechtigheid heeft gedaan. Wat Jezus hier op aarde deed: het kinderlijk en ootmoedig volbrengen van Gods wil, volkomen vertrouwend op Gods liefde en trouw, dát is, zo zal de Heilige Geest getuigen, de ware gerechtigheid³⁾. Is vernietigend bewijs denkbaar? De „wereld“ vervloekte Jezus, want Hij was in haar oog niets dan ongerechtigheid. Maar God, de Almachtige en Heilige, ruikt den Nazarener naar den hemel en roept daarmee over heel de wereld uit: Deze is Mijn geliefde Zoon, de volmaakte Rechtaardige; Hij heeft nooit anders dan gerechtigheid gedaan, in Hem heb Ik steeds Mijn welgevalen gehad en zal die ook eeuwig in Hem hebben! Ja, zó heeft God gesproken door de hemelvaart van Christus. En de Heilige Geest zal dat zeggen en herzeggen tot de wereld. En daardoor wordt het ganse gebouw van de zelfgemaakte gerechtigheid van het afvallige Joodse volk, die goddeloze wereld, met één slag vernietigd! Er blijft geen spaan van over⁴⁾.

Ten slotte is er nog één ding, dat de Heilige Geest als een machtige werkelijkheid naar de wereld zal toedragen en haar zal voorhouden. Het is dit, dat Gods oordeel over alle zonde gaan zal, ook over de éne, grote zonde der wereld. Ja, de Geest zal zeggen en laten zien dat dat oordeel reeds over de wereld is gekomen! Hoe de Geest dat tonen zal? Wel, Hij zal wijzen naar Satan. Die is immers de overste, de „baas“, van al wat wereld is. Hij is dat dus ook over het Joodse volk, de afvallige kerk. En zie: de Satan is reeds geoordeeld! In zijn kruisdood en opstanding heeft Jezus Christus den Overste dezer wereld voor eeuwig overwonnen en verdoemd. Want aan het kruis heeft onze Heiland alle overheden en machten ontwapend en openlijk ten toon gesteld en zo volkomen over hen gezegevierd (Col. 2:15).

Zie, dit alles sprak onze Heiland over den Parakleet en diens „overtuigen“ van de wereld.

En wie iets van deze woorden verstaat ziet de kerkhistorie in een nieuw licht. De kerkgeschiedenis — wie is zo blind dat hij het nóg niet ziet? — is immers van het begin tot het eind óók afvalsgeschiedenis. Zo ongeveer 't eerste van wat wij van de mensen weten is dat ze afvielen van God. En het laatste dat vlak voor Christus' wederkomst de wereld beroeren zal — Christus heeft het zijn kerk met alle kracht op de ziel gebonden — is weer een afval, ja, zelfs de grote afval! Zij zal de kerk zo hevig aantasten, dat, als God de dagen niet verkortte, er niet één gelovige op de aarde zou overblijven. En tussen die eerste en die laatste afval ontplooit zich in één lange geschiedenis van een schier eindeloos en steeds erger wordend afvallen van den levenden God. Tegen deze afval in de kerk, tegen deze afvallige kerk gaat God nu procederen. Hij zal zijn ontrouw volk dus een proces aandoen. Dat had Hij ook reeds in vroegere eeuwen gedaan. Maar Hij zal dat vooral doen nadat Jezus Christus is gestorven, opgestaan en naar den hemel gegaan. Want in Christus' dood en opstanding is Gods genade zó heerlijk komen schijnen in de wereld, dat alle duisternis daarvoor verdwijnt en alle zonde sinds dat moment volkomen onontschuldbaar is geworden. Ja, vooral na Pinksteren zal God zich met zijn afvallig volk in rechten begeven. Begint het gericht dan niet onmiddellijk bij het huis van God? En in dat rechtsgeding des HEREN met de afvallige kerk zal nu de Parakleet optreden. Hij zal daarin „overtuigen“. Hij zal daarin de aanklager zijn, de „ambtenaar van het openbaar ministerie“. Want Hij zal de nuchtere, harde feiten met zo grote duidelijkheid en kracht noemen, dat alle leugen en illusie zal gebroken worden en niemand Hem met grond kan tegenspreken en weerstaan. Hij zal de wereld overtuigen, dat zij de zwaarste zonde bedrijft. Hij zal triomfantelijk laten zien wát de gerechtigheid is die God behaagt. Hij zal aantonen, dat Gods gericht de wereld reeds aangreep, omdat haar hoofd, de Satan, door Christus aan het kruis veroordeeld werd. En zo zal Hij de wereld schuldig verklaren voor God en al het volk.

Als we nu dat alles overwegen, zal vast en zeker nog één vraag in onze harten naar boven komen. Ze is deze: Hoe, op welke wijze, zegt de Parakleet dit alles tot de wereld? De Heilige Geest zal overtuigen, d.w.z. spreken en daardoor aantonen en bewijzen. En Hij zal dat doen ten overstaan van de wereld. Want zij moet het horen. Het gaat haar aan. Het is voor haar een zaak van zijn of niet zijn! Maar hoe, op welke wijze doet de Geest dat nu? Hoe, op welke wijze hoort de wereld dat nu? Gebruikt de Heilige Geest bij zijn overtuigingsarbeid misschlen instrumenten? En hoe gebruikt Hij die? Op die vragen nu kan geen beter, simpeler, vollediger antwoord gegeven worden dan met de woorden, die Calvijn bij dit woord uit het evangelie van Johannes schreef: „Christus spreekt hier niet over verborgen openbaringen, maar over de kracht van den Geest, welke in de uitwendige leer van het Evangelie en in de stem van mensen zichtbaar wordt!“ Dat wil zeggen: heel die machtige arbeid van den Pinkstergeest, welke Christus ons in de geciteerde woorden beschreef, concretiseert zich in de prediking. Die is het middel en het enige middel waardoor de Geest zijn overtuigingsarbeid verriichten en voleindigen wil! O zeker, Hij kan het wel anders, natuurlijk, maar — Hij wil het niet anders! Hij wil de kerk in haar prediking voor dit werk gebruiken. Dat is haar ere maar ook haar roeping, haar Pinksterroeping!

Doet de kerk dat nu, als geheel en in alle gelovigen? Wil ze ook in dezen instrument van den Pinkstergeest zijn?
C. V.

¹⁾ De Heilige Geest wordt door het woord Parakleet aangeduid „als der, der nicht d. Menschen Sache vor Gott, sondern vielmehr Gottes Sache vor d. Menschen vertritt, der Gottes Anwalt vor d. Menschen ist.“ Cremer-Kögel, Bibl.-Theol. Wörterbuch II, p. 571/2.

²⁾ Bij het woord kosmos wendt de Griek „den Blick zur Natur. Im pallastinischen Bereich benennt aber Kosmos..... die Menschheit nach ihrem einheitlichen Typus und geschichtlichen Zusammenhang“. Schlatter, Der Evangelist Matthäus, p. 521.

³⁾ Het Griekse woord, dat in onze Vertaling met „overtuigen“ weergegeven wordt „helszt nicht überzeugen oder so überführen, dass der, welchem das Zeugnis gilt, aufhört zu widersprechen, sondern nur: einen stichhaltigen Beweis führen, von dem immer dahin gestellt bleibt, wer ihn gelten lässt, ob viele oder wenige“. Zahn, Ev. v. Johannes, 2, 4, p. 588; het betekent „nicht bloß beschuldigen, zeihen, bezichtigen, sondern einem etwas nachweisen und beweisen, wobei nur stets fraglich bleibt, ob der, welchem ein solcher Beweis geführt wird, ihn als geleistet anerkennt.“ Id., p. 426.

⁴⁾ Bij dit woord gerechtigheid is „nicht an eine ruhende Eigenschaft oder an ein unbewegliches Verhältnis, sondern an dasjenige Handeln gedacht, das das Wohlgefallen Gottes für sich hat und seinen Willen erfüllt.“ Het is „dasjenige Handeln, durch das das göttliche Gebot geschieht.“ Schlatter, Der Evangelist Johannes, p. 312.

⁵⁾ Wellicht ligt in het woord gerechtigheid ook nog een ander element. Namelijk dat van gerechtigheid als norm voor het handelen. De gerechtigheidsnorm welke de Joden hanteerden drong hen er toe Christus te kruisigen. Naar de norm welke God gebruikt werd de Christus verheerlijkt! Gods oordeel staat dan lijnrecht tegenover dat der Joden.